

แนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย
บริเวณชายแดนอุตรดิตถ์

Network Administration Guidelines of Training and Vocational Development
Center for Thai People in the Uttaradit Border Area

ชัยเดช ใจกัน¹ ชัชภูมิ สิชฌมภู² เชาวฤทธิ์ จันจัน³

Chaidech Jaigun, Chatphum Srichomphoo, Chowarit Chancheen

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ และศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานบริหารในเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ โดยศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Planning) ด้านการจัดองค์การ (Organizing) ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) และ ด้านการประสานงาน (Coordination) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัญหาการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ โดยภาพรวม มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านการประสานงาน รองลงมา คือด้านการจัดองค์การ ด้านการวางแผน และด้านการบังคับบัญชาสั่งการ

2. แนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ด้านการวางแผน ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีร่วมกัน ด้านการจัดองค์การ ควรมีตัวแทนศูนย์ฝึกฯ ร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาเครือข่าย ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ผู้บังคับบัญชาของเครือข่ายควรมีการชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจนโยบายและแนวทางสภาพปัญหางานอย่างชัดเจน ด้านการประสานงาน ควรมีตัวแทนจากเครือข่ายเป็นคณะกรรมการประสานงานในระดับต่างๆ

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหาร; เครือข่าย; ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน

Received: 2022-08-12 Revised: 2022-08-23 Accepted: 2022-08-24

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Master of Education, Uttaradit Rajabhat University.
E-mail: saiwood225@gmail.com

² ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Master of Education, Uttaradit Rajabhat University.
E-mail: saiwood225@gmail.com

³ อาจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Lecturer at the Faculty, of Education, Uttaradit Rajabhat University. E-mail: CHAOWARIT.CHA@live.ur.ac.th

Abstract

This research aims: to study the problem of network administration of the Training and Vocational Development Center for Thai people in the Uttaradit border area; and to study the network administration guidelines of the Training and Vocational Development Center for Thai people at the Uttaradit border. The population used in the research covered 120 people. The research instrument was a questionnaire on the problems of the network administration of the Training and Vocational Development Center for Thai people in the Uttaradit border area by studying 4 aspects as follows: 1) planning 2) organization 3) commanding 4) coordination. The statistical tools used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results showed as below.

1. The problem of the network administration of the Vocational Training and Development Center for Thai people in the Uttaradit border area, as a whole, was at a high level. With consideration of each aspect, it was found that all aspects were at a high level. The averages were sorted consecutively: coordination, organizational arrangement, and planning.

2. The network administration guidelines of the training and vocational development center for Thai people in the Uttaradit border area follow. In terms of planning, it is the matter that the committee is appointed to prepare the annual action plan together. The organizational aspect is the matter of joining as a committee of networked educational institutions. In terms of commanding, it is the matter of the supervisor who explains to the operators or subordinates to understand problem conditions, policies and guidelines clearly. Coordination is the matter of a committee consisting of representatives at various levels; and there are regular meetings for agreements with the board of directors.

Keywords: administration; network; Training and Vocational Development Center for Thai people in the border area

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศ การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาปัจเจกบุคคล และชุมชน หลายประเทศให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้การจัดการศึกษาเป็นหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ความสามารถ เป็นคนเก่งคนดีและเป็นคนมีความสุข หลักการที่สำคัญคือ ให้การศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง และยังคงกล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 58 ได้บัญญัติ เรื่อง

การมีส่วนร่วมไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสภาพปัญหา ราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อน ให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตาม ความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหน สถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือ กับ สถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็น มนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อ เสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย การศึกษาเป็นกระบวนการ ถ่ายทอดและเรียนรู้ในการจะสร้างสรรค์และพัฒนาคนทั้งในแง่ความรู้ ความคิด ตลอดจนคุณธรรมและ จริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถตอบสนองทิศทางการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาติได้

การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชาชนในชาติจำเป็นต้องได้รับการศึกษาอย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อให้มีการ พัฒนาที่สมดุล พร้อมกับการเสริมสร้างศักยภาพของคนทั้งใน ด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ให้มีสุขภาพ แข็งแรง มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแส การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและ การปกครอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้ดำเนินการต่อเนื่อง จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ในด้านแนวคิดที่ยึดคนเป็น ศูนย์กลาง ของการพัฒนา ในทุกมิติอย่างเป็นสัดส่วนและให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งนี้ การศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อเติมเต็มผู้ขาดโอกาสและพลาดโอกาสทางการศึกษา เพื่อเชื่อมโยง สานต่อโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชน การศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญอย่าง ยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งหมายถึงการที่มนุษย์นั้น พยายามที่จะค้นหาวิธีต่าง ๆ ในการเรียนรู้ที่มีแบบ แผนเพื่อนำพาชีวิตของตนเองไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา ฉะนั้นการศึกษาถือว่าเป็นหลักการพัฒนาที่มี ความสำคัญยิ่งต่อชีวิตของผู้คนในสังคม และเป็นรากฐานในการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวไปสู่สังคมยุคหนึ่ง อย่างมั่นคง ทันต่อภาวะการณ์ เปลี่ยนแปลงของโลก พร้อมทั้งมีการพัฒนาคนให้มีความเข้มแข็ง ทางปัญญามี การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ได้วางและกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวทางโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญ ในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อพัฒนาประเทศสู่ความก้าวหน้าในทุกมิติ ในการนี้ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ได้ทำงานร่วมกับชุมชนและเครือข่าย ซึ่ง ในส่วนของการสร้างเครือข่าย มุ่งเสริมสร้างพลังของเครือข่ายทางการศึกษา หวังเป็นกลไกประสานพลัง ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาในพื้นที่ชายแดน ให้มีความรู้และสมรรถนะในการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนพื้นที่ชายแดน สามารถที่จะพึ่งตนเอง สามารถเสริมสร้างพลังเครือข่ายทาง

การศึกษาและเกิดการฝึกกำลังในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาสู่ประชาชน โดยเน้นการให้แนวคิดและแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาตามแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดให้มีส่วนร่วมของเครือข่ายทางการศึกษา ในการสร้างการศึกษาและควบคุมการศึกษา รวมถึงการเข้าถึงหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดการผลักดันให้เกิดนโยบายการประสานงาน การประสานความร่วมมือของเครือข่ายการศึกษา จากภาครัฐ เอกชนรวมถึงภาคประชาชน ให้มีการทำงานร่วมกันมากขึ้น และก่อให้เกิดความเข้มแข็งบนพื้นฐานการยอมรับ รวมถึงการเข้าใจในประโยชน์ของการร่วมมือปฏิบัติงาน ซึ่งเครือข่ายมีความสัมพันธ์ในการกระตุ้นและประสานงานแหล่งเรียนรู้และแหล่งความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน สามารถรับและส่งหรือถ่ายทอดความรู้ประเภทต่างๆ ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เครือข่ายมีเป้าหมายร่วมกันที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายร่วมเป็นเครือข่ายในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้เกิดการผลักดันกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันทางสังคมเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานและสถานศึกษาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จะต้องมีการประสานความร่วมมือเพื่อการส่งเสริม และสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการจัด การศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยกับภาคีเครือข่ายและชุมชนอย่างต่อเนื่องในทุกระดับของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด กศน. โดยการร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผล

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารเครือข่ายของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research Design) เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods) โดยวิธีการ (Methodology) เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและหาแนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพปัญหาและหาแนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ขอบเขตเนื้อหาแนวทางการบริหารเครือข่าย 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ และด้านการประสานงาน

1.2 ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากประชากร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารเครือข่าย ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ จำนวน 120 คน ประกอบด้วย ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 18 คน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ 16 คน เกษตรอำเภอ 15 คน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 16 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 18 คน พัฒนาการอำเภอ 13 คน เทศบาลตำบล 3 คน หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ 3 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 18 คน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 1 คน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ 2 คน เกษตรอำเภอ 1 คน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน พัฒนาการอำเภอ 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พื้นที่ทำการวิจัย 5 จังหวัด ประกอบด้วย อุดรดิตถ์ น่าน พิชญ์โลก ตาก และเพชรบูรณ์

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในระยะปีการศึกษา 2564 – 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในสภาพปัญหาทางด้านการบริหารหรือด้านการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาทางการบริหารเครือข่ายของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ โดยพิจารณาทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ และด้านการประสานงาน

2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ส่งถึงประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 120 คน

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ถึงประชากรด้วยตนเอง และทำการเก็บแบบสอบถามคืนโดยวิธีเดียวกัน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

4. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากตัวแทนเครือข่าย จำนวน 8 คน ร่วมการสนทนากลุ่มโดยกำหนดเกณฑ์การเลือกไว้ดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการบริหารอย่างน้อย 3 ปี 2 คน ผู้อำนวยการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อย่างน้อย 3 ปี 1 คน พัฒนาการอำเภอ มีประสบการณ์ด้านการบริหาร
อย่างน้อย 3 ปี 1 คน เกษตรอำเภอ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์บริหารงาน อย่าง
น้อย 3 ปี 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ด้าน
การบริหารมาอย่างน้อย 4 ปี 1 คน ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท
ขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการบริหารโรงเรียนมาอย่างน้อย 3 ปี 1 คน ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ มีวุฒิ
การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการบริหารอย่างน้อย 3 ปี 1 คน

5. จัดประชุมและบันทึกการสนทนากลุ่มตามกระบวนการการสนทนากลุ่ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่
(frequency) และหาค่าร้อยละ (percent)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎร
ไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาหา ค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.)

3. วิเคราะห์แนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน
อุดรดิตถ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน
อุดรดิตถ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหาการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณ
ชายแดนอุดรดิตถ์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในภาพรวม ปัญหาที่พบจากสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยใน แต่ละด้าน
พบว่า ด้านการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 รองลงมาคือ ด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50
ด้านด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และ ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาที่พบการบริหารเครือข่าย

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสภาพปัญหา การบริหารเครือข่าย
1. ด้านการวางแผน	4.29	0.12	มาก
2. ด้านการจัดองค์การ	4.50	0.27	มาก
3. ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ	4.27	0.30	มาก
4. ด้านการประสานงาน	4.64	1.31	มาก
รวมเฉลี่ย	4.43	0.33	มาก

2. แนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ จาก
การศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางจากแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม

2.1 ด้านการวางแผน มีแนวทางการบริหาร ดังนี้

ควรมีการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการด้านการศึกษาก่อนของประชาชน เช่น งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานการศึกษาต่อเนื่อง และงานการศึกษาตามอัธยาศัย และสร้างความเข้าใจให้กับเครือข่ายทราบเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานโครงการกิจกรรมในการจัดการศึกษา มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับเครือข่ายของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์

2.2 ด้านการจัดองค์การ มีแนวทางการบริหาร ดังนี้

ควรเปิดโอกาสให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา โดยร่วมกับ ผู้บริหาร และครูเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ พร้อมกับเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหาร เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา และควรมีการประสานงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับบุคคลหน่วยงานในชุมชนในการจัดหาสถานที่เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาเป็นวิทยากร รวมถึงการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเครือข่ายได้รับทราบ เช่น การเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ จดหมายข่าว แผ่นพับ แจ้งกิจกรรมในวาระการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ

2.3 ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ มีแนวทางการบริหาร ดังนี้

ควรมีวิสัยทัศน์ที่ดีเกี่ยวกับงานรวมถึงการวางแผนสภาพปัญหางานล่วงหน้า โดยมีการวางแผนร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่รับผิดชอบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบต่อสภาพปัญหางานที่ผิดพลาดของผู้ใต้บังคับบัญชา พร้อมกับกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับเครือข่าย

2.4 ด้านการประสานงาน

ควรมีการกำหนดและแนะนำสายการบังคับบัญชาระหว่างหน่วยงานเครือข่าย สร้างช่องทางการประสานงานระหว่างเครือข่าย เช่น Facebook Line พร้อมกับมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานเครือข่าย มีการสนับสนุนกิจกรรม สร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายและมีการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย ของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลจากการศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพปัญหาการบริหารเครือข่ายของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ โดยภาพรวม มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องมาจาก เครือข่ายของศูนย์ฝึกฯ อุดรดิตถ์ ไม่มีการประชุมวางแผน รวมถึงการกำหนดนโยบายการทำงาน เช่น การประสานแผน การจัดกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศติดตามประเมินผล การประชาสัมพันธ์และการรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานร่วมกัน รวมถึงการร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษายังไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรม การแสดงสายการบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย นอกจากนี้เครือข่ายยังมีภาระหน้าที่ ไม่เหมือนกันและที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการกำหนดพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกฯ

อุดรดิตถ์ มีพื้นที่ครอบคลุมหลายจังหวัดทำให้การดำเนินงานกิจกรรมต่างเป็นไปไม่ทั่วถึงอีกทั้งยังมีบุคลากรน้อยและงบประมาณที่มีอย่างจำกัด สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน การบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ โดยภาพรวม มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก คือการรับทราบแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า การบริหารเครือข่ายในการวางแผนนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน.ในการจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ การวางแผน การจัดกระบวนการเรียนรู้ การติดตามประเมินผล และการรับผิดชอบ ต่อผลการดำเนินงานของเครือข่าย ยังไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรมและเครือข่ายยังมีภาระหน้าที่ แตกต่างกันไป มีแค่เพียงการเข้ามาของเครือข่ายตามสถานการณ์ชั่วคราว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ขอดศิริ (2547) ศึกษา เรื่องความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กลุ่มโรงเรียนดอยเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เจ้าหน้าที่และสมาชิกที่เป็นตัวแทนประชาชนในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกันเมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย 5 ด้าน อันได้แก่ 1)ด้านการวางแผน 2)ด้านการจัดองค์กร 3)ด้านการบังคับบัญชา 4)ด้านการประสานงาน และ5)ด้านการควบคุม

1.2 ด้านการจัดองค์กร การบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมมีสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือการร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมการเรียนรู้เช่น การรับสมัครนักศึกษา การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง เป็นต้น รองลงมาคือ เรื่องการบริหารบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดระบบต่าง ๆ ในองค์การให้เหมาะสม เช่น จัด การจัดระบบโครงสร้างของงานในองค์การ ว่าจะแบ่งงานกันอย่างไร มีกี่ฝ่าย อะไรบ้างหรือจัดระบบการใช้อำนาจ การจัดทำคำสั่งคณะกรรมการ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ฟาโยล (Fayol, 1949: 57) ให้เห็นว่า การจัดองค์กร เป็นภาระหน้าที่ที่ ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่างๆ และอำนาจหน้าที่ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักรสิ่งของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรงค์ ลำดวน (2547) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นงานที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นงานเผยแพร่ข่าวสาร การดำเนินงานของโรงเรียนให้ทราบ และมีความภูมิใจในผลงานร่วมกัน รวมทั้งจะเป็นการสร้างใจอันดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานด้วยความสะดวกราบรื่นยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ปฏิบัติ เช่น การประชุมผู้ปกครอง การจัดทำวารสารสิ่งพิมพ์ การพบปะเยี่ยมเยียน การจัดทำหอกระจายข่าวเสียงตามสาย หรือการพูดประชาสัมพันธ์ในงานพิธีต่างๆ ที่มีโอกาส

1.3 ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ การบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานมีการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองกับบุคลากรและเมื่อประสบปัญหาในการทำงานผู้ปฏิบัติงานสามารถปรึกษาหารือได้ รองลงมา คือ ผู้บังคับบัญชาชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจ ในนโยบายและแนวทางการ ปฏิบัติงานต่างๆ อย่างชัดเจน และเรื่องการส่งเสริม สนับสนุนสภาพปัญหาทางาน ทั้งนี้เพราะ

การบังคับบัญชา เป็นอำนาจและหน้าที่ที่ผู้ที่จะเป็นผู้บังคับบัญชามีอำนาจอยู่ตามที่กฎหมายได้มอบมาให้ มีทั้งคุณและโทษต่อผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชามีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน ผู้บังคับบัญชา จึงต้องมีหลักการในการบังคับบัญชาหรือหลักในการปกครอง ส่วนใครจะยึดอะไรเป็นหลักนั้น ย่อมเป็นหลักที่ดีเป็นไปในเชิงบวก ไม่เช่นนั้นบรรดาผู้ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาคงไม่เจริญเป็นใหญ่เป็นโตมีความก้าวหน้า เว้นเสียแต่ ส่วนน้อยที่หลงผิดหลงอำนาจ หรือใช้อำนาจไปในทางที่ผิดเป็นเหตุให้ความเจริญก้าวหน้าของตนเอง ต้องดับวูบลงในเวลาอันไม่สมควร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของกุลลิคและเออร์วิค (Gulick & Urwick, 1937: 135) ให้ความเห็นว่า การบังคับบัญชา ต้องมีการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลากรนับตั้งแต่การจัดหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับงานเข้ามาทำงานการพัฒนา บุคลากรในระบบเพื่อเพิ่มสมรรถภาพการทำงานให้สูงขึ้นการดูแลควบคุมนิเทศงานการจ่าย ค่าตอบแทนรวมไปถึงการพิจารณาให้บุคลากรออกจากระบบงานด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลำเพย เย็นมนัส (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานใดๆ จะเกิดประสิทธิผลได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยต้องใช้การบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิผล

1.4 ด้านการประสานงาน การบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีแผนภูมิแสดงสายการบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการกำหนดระบบการเสนองานตามสายการบังคับบัญชาซึ่งยึดถือเป็นหลักปฏิบัติและมีคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนของบุคลากรระดับต่างๆ มีการประชุม เป็นประจำเพื่อเปิดโอกาสให้ได้ทำความเข้าใจในที่ประชุมคณะกรรมการนั้น อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้พบปะสังสรรค์กัน เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดีนอกเวลา ปฏิบัติงาน รองลงมาคือ เรื่อง มีการเขียนโครงการงานแผนงานและวิธีการทำงานจัดไว้อย่างเป็นระบบ และเรื่อง การกำหนดโครงสร้างของการบริหารไว้อย่างเป็นระเบียบมีแบบแผนชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดโครงสร้างของการบริหารไว้อย่างเป็นระเบียบมีแบบแผนชัดเจน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎาพร ชันติวรพันธ์ (2555) พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ในการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาคีเครือข่ายมีการกำหนดรูปแบบ การประสานงาน พร้อมกับการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการประสานงานและมีการ แต่งตั้งผู้ประสานงานในหน่วยงาน เพื่อเป็นตัวแทนในการประสานงาน อีกทั้งยังติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานที่ได้ร่วมกันวางแผนและดำเนินการร่วมกัน

2. แนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ มีแนวทาง 4 ด้าน ผู้วิจัยขออภิปรายผลจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน ควรมีการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการด้านการศึกษาระดับประชาชน เช่น งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานการศึกษาต่อเนื่อง และงานการศึกษาตามอัธยาศัย และสร้างความเข้าใจให้กับเครือข่ายทราบเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานโครงการกิจกรรมในการจัดการศึกษา มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับเครือข่ายของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานทางการศึกษาที่จะเกิดประสิทธิภาพนั้น ควรมีการกำหนดปัญหาด้านการศึกษาชุมชน วิเคราะห์ปัญหาของชุมชนในการพัฒนา เพื่อทำให้ทราบความต้องการ ด้านการเรียนการสอน แล้วนำมาวางแผน จัดทำ

หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Koontz and Donnell (2001: 51) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ขององค์กรและการปฏิบัติเพื่อบรรลุผล

2.2 ด้านการจัดองค์การ ควรเปิดโอกาสให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา โดยร่วมกับผู้บริหารและครูเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ พร้อมกับเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหาร เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา และควรมีการประสานงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับบุคคลหน่วยงานในชุมชนในการจัดหาสถานที่จัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานต่าง ๆ และบุคคลใน องค์กรโดยกำหนด ภารกิจ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานตาม ภารกิจขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะการจัดองค์การก็เพื่อให้โครงสร้างของกลุ่มคน และกลุ่มตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่จะไปรองรับกับแผนงานที่กำหนดไว้และเป็นโครงสร้างที่จัดขึ้น เพื่อประสานให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ดีช่วยลดความซ้ำซ้อน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องจัดองค์การให้มีลักษณะที่สมดุล เพื่อประโยชน์ขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Fayol, Henri (1949) เห็นว่า การจัดองค์การเป็นภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ทั้งนี้เพื่อให้ เครื่องจักรกลของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จได้

2.3 ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ควรมีวิสัยทัศน์ที่ดีเกี่ยวกับงานรวมถึงการวางแผนสภาพปัญหา งานล่วงหน้า โดยมีการวางแผนร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่รับผิดชอบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบ สภาพปัญหางานที่ผิดพลาดของผู้ใต้บังคับบัญชา พร้อมกับกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับเครือข่าย ควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี และกว้างไกลเกี่ยวกับงานเครือข่ายและงานอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะการบังคับบัญชา เป็นอำนาจและหน้าที่ที่ผู้ที่จะเป็น ผู้บังคับบัญชามีอำนาจอยู่ตามที่กฎหมายได้มอบมา ให้มีทั้งคุณและโทษต่อผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชามีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน ผู้บังคับบัญชา จึงต้องมีหลักการในการบังคับ บัญชาหรือหลักในการปกครอง ส่วนใครจะยึดอะไรเป็นหลักนั้น ย่อมเป็นหลักที่ดีเป็นไปในเชิงบวก ไม่เช่นนั้นบรรดาผู้ปกครองหรือผู้บังคับบัญชาคงไม่เจริญเป็นใหญ่เป็นโตมีความก้าวหน้าวันเสียแต่ส่วนน้อยที่หลง ผิดเลืงอำนาจ หรือใช้อำนาจไปในทางที่ผิดเป็นเหตุให้ความเจริญก้าวหน้าของตนเอง ต้องดับวูบลงในเวลาอันไม่สมควร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Gulick, & Urwick (1937) ให้ความเห็นว่าการบังคับบัญชาต้องมีการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับ บุคลากรนับตั้งแต่การจัดหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับงานเข้ามาทำงานการพัฒนา บุคลากรใน ระบบเพื่อเพิ่มสมรรถภาพการทำงานให้สูงขึ้นการดูแลควบคุมนิเทศงานการจ่าย ค่าตอบแทนรวมไปถึงการพิจารณาให้บุคลากร ออกจากระบบงานด้วย

2.4 ด้านการประสานงาน

ควรมีการกำหนดสายการบังคับบัญชาระหว่างหน่วยงานเครือข่าย สร้างช่องทางการประสานงานระหว่างเครือข่าย เช่น Facebook Line พร้อมกับมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานเครือข่าย มีการสนับสนุนกิจกรรม สร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายและมีการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย ช่วยเหลือประสานงานระหว่างหน่วยงานกับชุมชน และควรมีประสานงานการประชุมกับผู้นำชุมชน ทั้งนี้เพราะจัดให้ผู้ประสานงานทำหน้าที่แทนผู้บริหาร ประสานงานภายในเครือข่าย การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับงานของเครือข่าย ติดต่อขอความช่วยเหลือหน่วยงานอื่น ด้านงบประมาณ ประสานงานการประชุมกับผู้นำชุมชน สอดส่องการปฏิบัติงานด้านการศึกษาให้คำปรึกษาเพื่อลด

ความขัดแย้ง ระหว่างหน่วยงานและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ จูดีธ มาร์ช พงศ์จันทร์ (2552) ให้ความเห็นว่าการประสานงานส่วนใหญ่ ได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือประสานงาน ระหว่างหน่วยงานกับชุมชน สนับสนุนกิจกรรม เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกับชุมชนสนับสนุน กิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่าย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณ ชายแดนอุตรดิตถ์ สามารถนำมารวบรวมและสังเคราะห์เป็นแนวทางที่นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารเครือข่าย 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ และด้านการประสานงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณ ชายแดนอุตรดิตถ์ มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการวางแผน ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ควรเปิด โอกาสให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานอย่างชัดเจนและต่อเนื่องและวางแผนการจัดการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

1.2 ด้านการจัดองค์การ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ควรเปิด โอกาสให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ โดยร่วมกับผู้บริหารและครูบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความ เข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมการเรียนรู้ ของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์อย่างต่อเนื่องและครอบคลุม

1.3 ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ดีและกว้างไกลเกี่ยวกับงานความร่วมมือระหว่างเครือข่าย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและประสิทธิภาพของงาน

1.4 ด้านการประสานงาน ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์ ควรร่วม ประสานงานกับเครือข่ายในการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อ นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารการดำเนินงานในปีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องแนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของศูนย์ฝึก และพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์

2.2 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารเครือข่ายในการพัฒนาการดำเนินงาน ศูนย์ฝึก และพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์

2.3 ควรศึกษาเรื่องรูปแบบแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพ ราษฎรไทยบริเวณชายแดนอุตรดิตถ์

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชญาพร ชันติวรพันธ์. (2555). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ฐิติมาภรณ์ พงศ์จันทร์. (2552). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลำเพย เย็นมนัส. (2553). บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วสันต์ ขอดศิริ. (2547). ความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกลุ่มโรงเรียนดอยเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรางค์ ลำดวน. (2547). สภาพและปัญหาการบริหารจัดการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- Fayol, Henri. (1949). **General and Industrial Management**. London: Sir Isaac Pitman & Sons.
- Gulick, L., & Urwick, L. (1937). **Papers on the sciences of administration**. New York: Institute of Public Administration, Columbia University.
- Koontz, H. & Donnell, R. J. (2001). **Essentials of management (3rded)**. New Delhi: TATA.